

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԴՐԱՄ ՄԻԱՅՆ ՏՈՒԷՔ

Անցեալ տարի էր տակաւին, որ Յովն
Հինգրւեան տղազորական զուգը ծախքները
ընկերով, «Փռւած» Մանկավարժական դաս-
ասփոստ «Քննիչ» անուն իր երկարութեան
թեան 1000 օրինակները զրաւ Ս. Փրկչի
Հիւանդանոցի տրամադրութեան ներքեւ,
որպէս զի անկից զոյգաժամ մտրոյլ դու-
րաստ, առանց իր ծախքը վար իջնալու,
յատկանայ Ս. Յովորտոյ Որդանոցին Այր-
կաւորը ամէնեւ ծանօթ է Այդ հեղինակ-
ութեան հատորները, Մեծն Սրբոյ Խանի գր-
րասենեակը մթերուած կը մնան, կամ թէ
չատ չատ, գրասենեակի ծառայողներ մի-
ջոցա զուսէն զուսէ կը պտտցունէր զնո-
րանցով նպատակով, սակայն ոչ թէ
անոր համար որ այդ հատորները քննիչն
չուէր, այլ որովհետեւ, Հիւանդանոցի
հաստատութեան վարիչ մարմնից կողմէ
պէտք եղած կարգութիւնը ցոյց չի տրը-
ուիր ձեռքի մէջ գտնուած, ան-
ունանպէս միայն արժէք ունեցող բան մը
չանագործել եւ այդ կերպով իրական
գործնել այն ինչ որ անուանական էր
Այս օրերու նմանօրինակ նուիրատու թիւին
մէջ ալ եղած է Տ.Ր.Ք. Տաղաւարտին
Ֆրանսերէն լեռնով հեղինակած եւ Սա-
հակ վարդապետ Օտապպաեանի թարգմա-
նած «Տիեզրքը եւ իր կազմութիւնը»
գործը Նեղինակին ծախքով հրատարակ-
եալ է, անոր բովանդակ հատորը, առանց
ծախքը հաշուելու, Սեբաստիոյ Աղջ. որ-
բանոցին յատկացուելու պայմանաւ :

Այս առթիւ երկու կարեւոր կէտեր
մեր ուշադրութիւնը կը դրաւն, կէտեր
որոնք կրկնապէս կը յատկանշեն մեր
բարձրերը:

նախ մեր բոլոր բարեփոխական հաստատությունները վարել մարմինները, նեղի իսկ եթէ դորձի մարդոցն՝ ալ բազկացածս ըլլան, նորէն կարող չեն չափադրոյնք իրենց ձեռքը գտնուած անուստեական արժէքները, իրենց խնամայ յանձնուած հաստատությունները բարւոյն։ Միայն հնչող զրամն է որ ան անպիկ կերպով իր վստահներն, եւ զրամական ողջտիկ տագնապի մը անուն, զուրկ են որ եւ է հնարք որ մտաւ, ծնելու կարողութենէն, բրով էլ այդ նեղ ցոլցողութենէն դուրս պիտի ելային երկրորդ ամէն անհնը, որոնք որ եւ է բարիք մը կ'ուղեն ընել, մարդասիրտական հաստատութեան մը, զրամական օժանդակութիւն մը, ամէնէն զարգացործիկ, ամէնէն սեփականութեամբ կ'ընտրեն ստոր հաստատութեան մը, կամ անշխարհապալով մեր բարեփոխական հաստատություններն զարգեց մարմիններուն անուստեական արժէք մը իրականացնելու մը վերաբերելու մասին։

ունեցած ապիկարութիւնը, կամ ի՞նչ բարեփոխութիւնը ընելու օտելի չոնդալից անելի հանդիսաւոր ձեռք նախընտրելով

Մեր բարեխիղճական հաստատությունները վարել մարտիմները ճշմարտացի ըստ հնչեց պիտան արժեքին, եթէ փոխանակ հնչեց զրամի որ պատարատ իրենց կը յանձնուի կատող լլլլանի իրենց խնամող ձգուան հիւանդանոցը կամ որբանոցը դարձնել իրենց տրամադրելի գարձուած ինչքերը անուանակար ժողէքները լուսադոյն կերպով շահարկող ժողէք Մէկէ առկի օրինակէն ներ մէջտեղն են, որ Հիւանդանոցը որ թմանարկութեանց յաջողութիւնէն կը սպասէ իր պիւնձէին գոցուիլը, այլ հնչուի զումարներէ որոնք հարստենայի, յուզար կաւորութիւնն եւ զանազան տօրեր կարողութիւնն առիթներու կը զրկուին Միւծ նոյն խանց գրասենեակը Միջոցեա յուկատակ պէտքը որ եր լլլար, դրօքը տօլաւելի հաստատ հիւներու վրայ դրած լլլանք համար Քարերարներն ալ ունին իրենց տարօրինակ կերպովը բարիք մը ընկելու համար, փոխանակ 15-20 ոսկիներ իւր նպատակ հաստատութիւնն որ հանել աշուր, տղ զոր մար կը յատկացնեն օրինակ համար երկու

կատարելի են մի ավազրոկան ծախսը
և հատապարթևան կր ռուրին զրբլի
օրինակները, որոնք ընկալել է ըսինի
հին ծառայել մինչև որ չծախարին Սա
կայն հեղինակը այդ մարդասիրական ա
նկարը կատարած տառն իր մէկ անտիպ
կրկնաթուղթիւնը ավարտած կը տեսնէ
եղբր, եւ մինեւոյն տառն իր բարեբառու
թիւնն ալ հազարաւոր օրինակներու մէջ
երկաթի տառերով արձանագրուած կ'ըլ
լայ եղբր

Ուրախալի պարագայ մը չէ եթէ մեր բարեբախտները, ամենին առաջ իրենք կ'ուզեն ոգտուիլ իրենց բարիքն եւ ցաւալին՝ որ մեր բարեբախտան հաստատութեանը վարչիչներն ալ ընցճանարպէս հնչուեն, պատշաճաւ զրամով կրնան կտաւարել իրենց բանձնուտ չէլքերը: Բարեբախտները պէտք չէր որ նուազ նիւթական չաճարդուտ լիւին մը ունենային, բարիք մը ըրած տեսնին, եւ մեր Հիլանդանոցներու, Ուրանոցներու եւ ուրիշ կիթական ու բարեբախտան հաստատութիւնց վարիչ մարմիններն ալ աւելի ջիղ ունենալին չաճաւ գործելու համար այն բոլոր ինքեւրն ուրայք իրենց ձեռնարն մէջ կը գտնուին, եւ այդ ինքեւրն չաճագործումին վրայ հիմնելին աւելի, հաստատութեան տեսակաւ նուիրներ, քան թէ հնչուց զրամով վրայ ուր լիւնք ապօր կայ բայց մտաղը կրնայ չըլլալ:

Երբ ավացնիս ի տունն, ըսնիք որ մեզ
հարկը հաստատութեան մը այն տեսակի
մաշիկէ մատրիմոնէ չլազարդուի, որ ամէնէն
ուշիկէ դուռէ իր ձեռքը դատուող ինչքե-
րուն շահագործումը եւ ամէնէն աւելի
տեսխման խնայողութեան ոգի ունի, իսկ բարեբ-
րաբերելէ անտէր մամլէն մաշիկէ ան-
կեղծները եւ անշահամիջդիրներն են, ո-
րոնք բարիք մը բրած տաննիկն ընա-
տակող անհատապէս նիւթական նպաս-
տակող մը չեն սպասելք:

«Դրամ միայն տու էք» ըսելով երկրն, ցած ձեռքերը, որոնք աւելի նախաձեռն, ունիթիան պիտի էլնարտուի ու չաճանհարձ ծող ձեռքեր պկտաւ ինն ըլլալ, ձեզի չառւար երբեք չին կրնար արդիւնաւոր ձեռք ըլլալ աւ հետեւաբար ինն կրնար ըլլալ նաեւ այն ձեռքերը որոնք մէջ ըլլալ բարեփոխական հաստատութիւնները պիտի կրնային բարդաւաճում մէջ բարգաւաճում ունենիլ :

ԱՊԱԴԱՅԻ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆՆԵՐԸ

Պ. Օրբանով իւզան այս խորագրով երկար ու ստամոքսալի բիւմ մը հրատարակած էր վերջերս ֆրանսական լաւ կարելու համը ղէսի մը միջոց, ճարարքելով այն վիճակը որ Վրիլ պիտի հասնին մասնադարձարժեք ցուցադրին, հնուգնէտ մաքրուելով, հետեւեալ ճրբանալով: Այդ ուսումնասիրութեան ամենէն լաւնշանն ու ամենէն կարելու մասերը երեկայացնել օգտակար կը համարուին:

Այսպիսի մատենագրանքները չափ
խելացի կերպով ընտրուած գիրքերու տա-
րգընթիւնն մը միտան պիտի պարտւն
կենն Վէպ ընաւ դրօշմիւնն պիտի չունե-
նայ անոնց մէջ, բաւանտեղծական երկաւ
սիրութիւնները, չափ թիչ անգամ, պատ-
մական զրոյցներուն քանի մը հազօղ տարւա-
հատորները, ըզգամթիւ մատենաթուօսե-
թիւները, մասնաւոր բառարկրքները եւ
աւելնէն աւելի այն տեսակ գիրքեր որոնք
դիմելով պէտք եղած տանն կարելի ըլլա-
նուզուած տեղեւորութիւնը քաղուի,
Oeuvres de référence. Անոնց իսկ պիտի
գտնուի յետոյ, հոգիի դէպքաւ մը (Phar-
macie de l'âme), այսինքն բարոյաթա-
գրեւոր տարրեր տարրեր ճաւաքած հներ
որոնք պիտի կարգաջուրն մատենագրա-
նին ախրով ներթին արամապրութեանց
մատարաններ վիճակին ու անոր հոգեյոյ
մեաւադգով թեան կամ ուրախութեան
աստիճանին համեմատ

Վէպերը, երեւակայութեան այդ պատ-
րոզ գործերը, եւ ժամանակի աւօգոստ-
այի սպառօրէնները պիտի վտարուն թա-
ղարձակապէս, ինչպէս պիտի վտարուն ի-
նտես թաղարձակութիւնները, որոնք պիտ-
ենրկատցուն տակաւին, բայց չպիտ-

կարգադրելիս քնաւ Գրասէրը, ա'լ կասա
րելաւ զորքանական ուրիշ մը տարացաւ
ի մատենադարանը պիտի նկատէ իր
ընդարձակ ունեցոյց մը տրեխերակա
բլուրի գրակահու թիւններուն, զայն առաջ
նորդ մը պիտի ընէ իրեն, մատենախոստը
թիւնն ճշմարտը ծանօթութեանց մէջ
չըլկելու համար, ապագային գրասէրը իրեն
համար զգրակն տեղեկութիւններու յըս
տակ աղբիւր մը պիտի շինէ իր մատենի
զարանը, Ամէն տեսակ խաթիւն զոր ցու
նէր պիտի կադուին, խաղաղ համայնա
կիւսարաններ (encyclopédies condensées)
բառերու եւ իրերու ցանկեր, բառապէ
սներ պիտի շինուին, նոր պիտուեանց հա
տորներ, այնպէս որ զրասէրը այս ամէն
նուն հաւաքածաները շինելով, իր ձեռքին
տակ պիտի ունենայ տեսակ մը մատենի
զարանի որ ամբողջ աշխարհի գրակահու
թեանց ամբողջութիւնը կ'ընդամենաւ իր
գիրքերը մտնը կերպով կազմուած պիտ
լլան եւ իրենց հետեւի կ'ողմը պիտի կրն
նանազան ալլաբանական նշաններ կրն
նորդիցանայնենք, անոնց զտակարար
ութիւնն աւելնայնայնայնայնայնայնայն

Ապագայ ոչ մէկ գրաւէր այսօրուան
պէս գիրքի կոտորէ չպիտի ունենայ. կոյ-
տեր՝ որոնց մէջ անկարելի է բան մը
վնասուել, մտնուանդ որ շատ անգամ ցանկ

Բայց, որովհետև, հետաքրքրությունը գիտությանը, ուսումնասիրելու սերը, արդեն եստի, գիտությունը ծաղալը գաղափարը էլ կլիտի ըլլան դուրսիվն տնննալէ, Ձօրը կան Ձրդ դարու ուսումնականը բաժան հնորդ արձանագրուած պիտի ըլլայ ըն, ինքընտանիական ակումբի սր, եւ լոկի ու հրաշի սրտհնորդ մէջ պիտի կրնայ ու զայն պէս ճանգիտաւ, անլրդով, կարգաճաշակին յարմարած բոլոր դիւքերը, ընտրող դուրսիվն կան ո՛ր պիտի տեսնու լատնականայնին զարարական ցարդու

ցանկերուն վրայ Ապագայի միջազգային զբաղման այդ Polybiblion club-ները աճադրված հաստատում թիւներն պիտի ըլլան, բոլորովին ինչու այժմու խելցան ընթերցողականութենէն, հիմալուան նիհար զբաղման հաւաքածուներէն Ապագայիները պիտի իմնուին երկու կամ երեք հազար ընդհանրակցութեան դրած զբաղմունքներով Polybiblion club-ները պիտի ունենան եկամուտներ առաւ անշէպի՝ որչափ անհրաժեշտ է աճին տարի նոր լոյս տեսնող գրքերը զնիւր եւ անոնց հաւաքածուներն ալ աւելցնելու համար արդէն զոյոթիւն ընդցործներուն Օ՛հ, կարելի՛ չէ աշխարհ ի՞նչ որքան երջանիկ պիտի ըլլայ այս անտեսանալի զբաղման եւ որքան աւելի հանգիստ պիտի զգայ ինքզինքը, ու ի՞նչ տեսնու բուրբուրկն զնրը պիտի ըլլայ երբեք անաւարդ է, իր ուղած ճոխ մասունքն անգործանքներ չկրնայ կազմելու հոգիներն Պշտիկ վճարում պիտի բաւէ որպէս զին հասարակաց ընթերցողականութեն մէջ կատարէ իր ուսումնասիրութիւնները զանի, կարողայ, հասնայի, սորվի Ատկի զատի, ընտանաւորանք, պիտի կրնայ նաեւ իր տունը տանիլ այս կամ այն հատորը, կամ մինչեւ անգամ հատորներն չարք մը, իր անհաւելի խորը աչքէ անցընելու համար զանոնք

Ապագայի ուսումնասիրներուն վիճակը
այս է:

Անտիք հեռաձայնի միջոցաւ պիտի
կատարեն իրենց խնդրանքները polybiblio
club-ն, եւ առանց տեղերենի նշարման
պատշաճութեամբ լինանք մէջ պիտի ստա
նան երկրամերթիվներ, զոր կը վիպու
թէին ունենալ. անոնքի որ ուսումը ամէ
ճիշդերուն—գիտութեան, աստուածաբա
նութեան, աշխարհագրութեան, պատմու
թեան, մասնաբաժնաբանութեան, եւայլն—
մասին մտաւորական զարգացման տիրա
նայրու համար պիտի բաւէ իրենց միայ
ն ու մի միայն զարակ մը ունենալը:

Յղճալի՝ լինեակ, մեր արդի գրասեն-
ներունը՝ Ձորգ կամ Չիրգ դարու զբոսներ
ներու զարգացման ճիւղ ու ստատ հըմ
տուելիս ե հայկականող եւ զարմանալիորէ
զիւրին միջոցներուն քով :

ԾԱՌԱՅ. Է. ԶԱՄ

ՕՏԹԱՆԿ ԽԶԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՆԻ ՄԷՋ

ԳԵՂԵՑԿԱՆԱԼՈՒ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

(Բ. ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՅՕԴՈՒԱԾ)

Թե՛ Ամերիկայի մէջ եւ թե՛ այլուր,
կարեւոր պայտօնայի՛ր արտաքին ժողովուրդներու հետ
կարեւորութիւն ունի, եւ իրական թիւն-
քի բացման հետեւ հերոսասարդ մարդիկ
րոտնք իրենց զէմքին վրայ տեղդութիւն-
անք ունին Ամերիկայի մէջ, կը դիմեն ա-
նաբնիկ յօդուածով արդէն ինչուս զեւ-
դէնկութեան գործարարներ

Բնութիւնը շատ քիչ անգլաններ զուգահեռ գործողներ կ'արտաբերէ. ինչպէս իւրաքանչեւ իրարից տարւոյ կամ հարուր կ'իննէ հազիւ մը յընդ Վէնիտեար մը կամ Միլոյ մը կըրնան յմանել, նոյնպէս քիչ է թիւը այն արանց որոնք կարող պիտի ըլլային նկարչի մը կամ արձանագործի մը ներկայանալ իբրեւ Արտաշէնի կամ Պէլլէտորի տիպարը ծառայելու համար։ Այսօր ընդհանրապէս կ'ենքեր կը դիմեն գեղեցիկութեան ամէն ինչին նոր մասնագէտներուն՝ իրենց թիւերուն թիւները գարմանել տալու համար։ Եւ այլերը կը փութան այն իրազեկ անձանց մօտ, որոնք օգտակար գաղափար մը ունենան եւ արաւակն սեռին գեղեցկացիային աստաթիւը, եւ պէտք է գիտնալ որ զործունէութեան ինչ մեծ առաջարկ մը իր ներկայանայ այդ մարդոց, քաղաքարկիթալ ամէնէն մեծ քաղաքներու մէջ ։

Առանց նկատի առնելու առաւել կատարող ծախսի՝ այն բոլոր միջոցները, որոնք գեղեցիկացրելու կը ծառայեն, եւ որոնց հետ մէջ առողջակալութիւնն այս իր տերութեան դէպք, ինչդէս մարծուի, էւէքորականացնում, լոգանքը եւն, նոր սարքուած դէտեղեցիով թանկ գործարաններու մէջ զլիսաբարձար նկատառութեան կ'առնուի «գէշ»-ը վիրաբուժութեան» գործադրութեանը Գեղեցիկութեան գործարանին մէջ տեղի ունեցող բազմաթիւ վիրաբուժական գործողութիւններ, որոնց օժանդակումը թանկ կարելի կ'ըլլայ խիտ ցցուն առաւելներ գործանքին, պարագայ որ որ առաւել

մէկնէ յաճախադէպն է, Ինչպէս արդէն հասկանալի է, այս հաստատութեանց մէջ կատարուած վիրաբերական գործողութիւնները տեղի կ'ունենան առանց ցաւի թէ՛ այս գործողութեանց ասանց ցաւի կատարուելը միայն գործողութիւն կատարողին երեւակայութեան մէջ է, թէ՛ երեւակայութիւն է, այդ մասին կարելի է որոշ բան մը ընել, Մազի բարակութեամբ մըրարով, ցցուն ականջով աճաօրն ետեւէն վեր կ'արել է՝ հանէ նեղ երկար մօրթին կը տար մը, ետեւի ոգիով նոյն տեղը անդգայ տարածելէ վերջը, Պրիկ կըրպով քաշուած մօրթին եզերքները միասին բերելելով կ'արեւուն, երկու երեք շաբաթ անցած վէրքը բուժուած է արդէն եւ ականջը որուն ցցուն ըլլալը աշխարհ անհատութեանց տեղի սուած էր, հիմա բնական վիճակ մը տեսայած է՝ նաեւ ականջին արտաքին ձեւն ալ ելի իր տիւրով շատ տեղք կ'ենրեւայ, կրնայ փոփոխութեան ենթարկուել։ Ակարգելը իր սեղմութիւնը ալ անսակարգ գործիքի մը մէջ որուն ձեւը ուղեւածին կատարուած է համապատասխանէ։

[illegible]

գեժթին լրալի ասինն ցցուն մասերը
կրնան զեղեցիկ ձևեր ստանալ Այս բա-
լըր գործողութիւնները մասնաւոր գործի-
քով, սովորաբար ելեքորական փշրող գոր-
ծիքով, տեղի կ'ունենան եւ արդիւնքը
սովն կ'արգիլ փափաքուածին համապա-
տասխան կ'լրլալ:

Գեղեցկությունն այդ գործարարներուն մէջ կարելի է զտառալան գործողութիւնն անվեր հետաշինիլ գէշերէն վրայն զտառալան ցանները։ Գեղեցկությունն վիրաբուժք պարտաւորութիւնն է անհատական զգացման բարձր երկղի ձեւերով կը կարեն տեսնողները որ պտղակցնելուն գործողութիւնն մը անարարեղտ է, եւ կարողանալը երկու կողմերը մնացող մորթերուն եղբայր իրարու բերելով կը կարեն Յաճախ կը պատահի որ կարգ մը անձեր որոնք մեկն զանի տարիներն առաջ նորոյթի հետեւեալով յիմարութիւնը ունեցած էին իրենց մարմնոյն զանազան տեղերը կտածել տաւոր, զիմեղով գեղեցկութեան մասնագէտներուն, զանոցք ամէնքն ալ կատարեալ լաւողութեամբ հեռացանիլ կու տան ։ Գեղեցկությունն այն մասնագէտներուն որոնք իրենց արուեստը կ'ընձեռեն զօրագոր սեւեռն բարձրօրմանը, հազուադէպ կերպով ալ պատահի որ զանոնք ըլլայ անվերող մաղերը հեռացնելու համար Մէջ մտեր կցուած յոյճերով անձեր են միայն, որոնք զիմում կ'ընեն այդ նպատակով։ Գեղ աւելորդ մաղերը կը հեռացունին լիւծորականութեան գործածութեամբ ։ Մաղի պակասութիւնն է ընդհանրապէս որ այն մարդոց մէջ տակաւին մտածելով իր կարգի մը պատճառէ, սակայն, այս հէտիւն մէջ ալ գեղեցկութեան բոլորները կը խոստանան օգտութեան հասնիլ, թէն արդեւեալ իրապէս կարող կ'ըլլան օգնել, ատկիպա բուն լարովին լայտին թէ տակալին Եւ սալալայն կարելի է ըսել թէ բացարձակ ճաղապարհութեան մը առջեւ անտեղ, ալ կ'ընկրկին։ Ատոր գէտ մէջ կարելի է ընել, կ'ըսեն։ Այնպարիպ ընէ եղած գեղեցկութեան բոլոր շարժանատուններուն հակառակ, նորէն ցատալի է տեսնելով թէ լրալորտները միշտ պիտի մազիլ գլուխները վրայ եւ ճաղալը զիսու մը լիւրիթիւնն ալ ալաւել չպիտի զմտալի։ Նորէն զանգուրներով Միխիթր Եւստիքի մը որ միայն կայ այսպիսիներուն համար, կ'ընձեռել, բազմ անուշ որոնք միայն տաղի, որ տկարութիւնն կը տառապին։ անտեղ թերեւս, կարող ըլլան յուսալին։

Վ Ի Ճ Ա. Կ Ա. Գ Ր Ա. Կ Ա. Ն

ՄԱՅԻՍԻՆՍԻ ՍՊԱՌԱՌԱՄԱՆ ԱՆԿՆԻՈՅ ՄԵՋ

Անգլիոյ մաքառասններէն երկրորդն է, բաժուած ալ է 1900—1-ի շրջանին 83,561,083 Հիպարո ծխախոտ, ամէնէն ալ անգլիական ժողովուրդին պատման ցատկաբաժու, որ լաւ է տարին երկու լիպարալէն աւելի իւրաքանչիւր Անգլիացիին համար, ըլլալով անկախ կէն, արք, եւն կամ տղայ մը։ Նիկաթողութեան անոնքն, որ Անգլիոյ ժողովուրդին 41 միլիոն ժողովուրդէն կ'ստանան 3 միլիոն այրեր, որոնք ինն ծխ, եւ երբ ասոնց վրայ աւելցնենք 14 միլիոն տղաք եւ 18 միլիոն կնիւր որոնք անմահապալ չեն ծխեր, այն աստիճ կը տեսնուի որ չծխողներուն թիւը կը հասնի մօտ 30 միլիոնին, որով 41 միլիոնի ամառով բնակչութիւնէն 30 միլիոնը չծխող ըլլալով, նախ քան ծխողներուն թիւը կը մնայ մօտ 11 միլիոնի մը 83,561,083 լիպարալ ծխախոտ, այլ 11 միլիոն ծխողներուն վրայ բաժնինք, այն աստիճ իւրաքանչիւր ծխողի համար կը գտնենք իրական միջին թիւը, որ է տարին 8 լիպարալ

Միախոտին մաքսատուրքն ալ, մաք-
սալին ընդհանուր հատոյթներուն կէտէն
տալին կը ներկայանայ Յնչկոյի մէջ
Միախոտն եւ քիմիտոտէ մէջ տարուան
մէջ զոյառան մաքսային հատոյթն ու
12,861,333 անգլիական սոկի, մինչդեռ ու
զեղիք րոմբիկմարէ կրպ առնուածներուն
ընդհանուր զուտարկը կ'հասնէ 4,988,000
անգլիական սոկիին Անգլիոյ մաքսատուն
ներս տարիական ընդհանուր հատոյթն
26,585,125 անգլ. սոկի

Իժնան Բրիտանիայ մէջ ընդամենը 497
ծխախմոր գործարարներ կան։
Վերի հաշիւներէն դուրս են այն բո-
լոր ժառանգատու թիւները, որոնք առկա
միւս ընտանիքային կապով 1900—1911 տարիի մի-
ջոցին ծխախմորի եւ օտար գործիչ ըզմիւ-
րի մաքրութաւտու թիւնէ 4,158 զէպրի-
տեղի ունեցած են։ Միւսնայնի մը որ նա-
տեղի կրկու տարիներուն մէջ ընդամենը է-
ստիյի քարտը են վերորիտալ մաքրութա-
տու թիւի անկէն միտեն 189 լուրջ զէպրի-
կեղած են։

ՈՍԿԻ ՍԱՂԱԽԱՐՏ

Վ Է Պ

ԳՐԱԳԻՏԵԱՆՔԻ ՏԵՄԵՐԻՔԻՆԻ

Ա.

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ՅԱՐԱՆԱԿԻՄ

—Ինչ պիտի ըլլայ որ, Պէրլէնի հա- մար արտաքին ընթացքները մը ելած է...

—Ո՛հ, միշտակ պիտի երթամ... —Որքան քիչ մը տեղ չկարծանաք...

Բարեկից կայարաններուն շրջակայքերը զի- շեր տեսնելով...

Խոսելու համար Շարժու մէջ, հայր Մոն- թաթառաւ...

Անձէլ մտնելու, եւ երկրորդ տնոցում ըլլալով հարցոյց...

ՍՕՔԻ Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ Ա.Տ.Ա.Մ.Ն.Ա.Բ.ՈՅԺ. Գառնու ռեժիսորական ծառայութիւնը...

Ն. ԺՕՂԷՖ 360, Բերա, Մեծ-Փողոց, 360. ԱՌԵՆԻ ԳԱՓԱՋԵԱՆ Բերա Բուսիկ Բասաժ...

Western Assurance Company ՈՒԷՍԴԵՐԸ. Հարկաւորութեան ծառայութիւնը...

ԵՊԳԵԿԱՐՔԻՆ ՈՒՔԻՆ (ՊԱՏԻՆԻՍԱՐԻ ԹԵՐԹՈՆԸ ԵՄԱՂԻԿԻՆ) Եթէ այդ ամբաստանութիւնը անհիմն ըլլար...

SAMUEL MENASSÉ & CIE ՄԵԾ ՎԱՃԱՊԱՏՈՒՆ ԱՍԵՆ ՏԵՍԱԿ ԹԱԹԵՐԻՆԱՅ...

ՄԵՐ ՄԵՐԵՆԸ Գրքի խոսակցականութեան ծառայութիւնը...